

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4078/2020
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., са боравиштем у држави ..., ..., чији су пуномоћници Горан Брдар и Јово Брдар, адвокати из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Војислав Станарчић, адвокат из ..., ради ванбрачне тековине, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2321/19 од 13.03.2020. године, на седници одржаној 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2321/19 од 13.03.2020. године, у усвајајућем делу тужбеног захтева.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

Образложење

Основни суд у Крагујевцу, пресудом П 4395/18 од 18.01.2019. године, усвојио је тужбени захтев, тако што је утврдио да је тужиља на основу доприноса у ванбрачној заједници, сувласник са уделом од 40,96% на породичној стамбеној згради – ванкњижно власништво, на кп.бр. ..., која се састоји од приземља, спрата и поткровља, чија је површина око 250 м², уписана у ЛН број ... КО ... и корисник са истим уделом на плацу који носи исту катастарску ознаку, чија је површина 0,07,68 ха, такође уписан у ЛН број ... КО ..., у улици ..., а што је тужени дужан да призна и омогући тужиљи издвајање свог сувласничког удела, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења (став први изреке). Усвојио је тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници са туженим сувласник са уделом од 1/2 на одређеним покретним стварима, што је тужени дужан да призна и омогући издвајање сувласничког удела, у року од 15 дана од дана правноснажности, под претњом принудног извршења (ближе одређених у ставу другом изреке). Делимично је усвојио тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да одређене покретне ствари које се налазе у поседу туженог представљају посебну имовину тужиље, а што је тужени дужан да призна и омогући тужиљи преузимање, у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења (све ближе одређено у ставу трећем изреке). Одбио је као неоснован

тужбени захтев тужиље, у делу којим је тражила да се утврди да одређене покретне ствари које се налазе и у поседу туженог представљају посебну имовину тужиље (све ближе одређено у ставу четвртом изреке). Усвојио је тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници сувласник са уделом од 1/2 на пописној роби у СТР ... "ВВ" из ..., чији је власник тужени ББ, а чија укупна вредност на дан 02.11.2013. године износи 3.790.282,64 динара и обавезао туженог да исплати тужиљи износ од 1.895.141,32 динара, са законском затезном каматом од 02.11.2013. године, као дана вештачења па до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења (став пети изреке). Обавезао је туженог да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 667.540,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења (став шести изреке).

Апелациони суд у Крагујевцу пресудом Гж 2321/19 од 13.03.2020. године, укинуо је пресуду Основног суда у Крагујевцу П 4395/18 од 18.01.2019. године (став први изреке) и делимично усвојио тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужиља на основу доприноса у ванбрачној заједници сувласник са уделом од 38,32% на породичној стамбеној згради, ванкњижно власништво на к.п.бр. ... који се састоји од приземља, спрата и поткровља, чија је површина око 250 м², уписана у ЛН бр. ... КО ... и корисник са истим уделом на плацу који носи исту катастарску ознаку, а чија је површина 0,07,68 ха, такође уписана у ЛН бр. ... КО ..., Ул. ..., што је тужени дужан да призна и омогући тужиљи издвајање овог сувласничког удела, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења (став други изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, у делу којим је тражила да се утврди да је тужиља на основу доприноса у ванбрачној заједници сувласник са уделом од преко 38,32% од 40,96% на породичној стамбеној згради ванкњижно власништво на к.п. бр. ..., која се састоји од приземља, спрата и поткровља чија је површина око 250 м², уписана у ЛН бр. ... КО ... и корисник са истим уделом на плацу који носи исту катастарску ознаку, а чија је површина 0,07,68 ха, такође уписана у ЛН бр. ... КО ..., у Ул. ... (став трећи изреке). Делимично је усвојио тужбени захтев тужиље, тако што је утврдио да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници са туженим сувласник са уделом од 1/2 на одређеним покретним стварима (све ближе одређено у ставу четвртом изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се утврди да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници са туженим, сувласник са уделом од 1/2 на одређеним покретним стварима, што је тужени дужан да призна и омогући издвајање сувласничког удела, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења (све ближе одређено у ставу петом изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се утврди да одређене покретне ствари које се налазе у поседу туженог представљају посебну имовину тужиље, што је тужени дужан да призна и омогући тужиљи преузимање, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења (све ближе одређено у ставу шестом изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се утврди да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници сувласник са уделом од 1/2 на пописаној роби у СТР ... "ВВ" у ..., чији је власник тужени ББ, чија укупна вредност на дан 02.11.2013. године износи 3.790.282,64 динара и да се обавезе тужени да исплати тужиљи износ од 1.895.141,32 динара, са законском затезном каматом од 02.11.2013. године као дана вештачења па до

коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења (став седми изреке). Обавезао је туженог да накнади тужилји трошкове парничног поступка у износу од 195.846,66 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења (став осми изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у усвајајућем делу тужбеног захтева, тужени је благовремено изјавио ревизију, као посебну, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, на основу одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, са предлогом да се одбије као неоснован тужбени захтев тужилје у побијаном делу.

Тужилја је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу на основу одредби члана 403. став 2. тачка 3., а у вези члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), који се у конкретној ситуацији примењује на основу одредбе члана 506. став 2. истог ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, када се између осталог наводи да је "нападнута пресуда супротна образложењу и изведеним доказима" и "има недостатака због којих се не може испитати". Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије и одредбама члана 407. став 1. тачка 1. - 3. ЗПП. Наводима ревизије о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 194. ЗПП, се не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању од стране другостепеног суда ванбрачна заједница између странака је трајала од јуна 1993. године до децембра 2007. године, током чијег трајања је рођена њихова кћерка ГГ. Ванбрачна заједница је прекидана почетком новембра 1993. године, у трајању од пет до шест дана и крајем децембра 1993. године у трајању од четири до пет месеци, а после тога није било других прекида. У време када је започела ванбрачна заједница странака, странке су живеле саме у намештеном стану родитеља туженог. Тужилја је била запослена у предузећу "ДД", где је радила до порођаја 1993. године, кад је остала без посла, а тужени је у то време био незапослен. Тужени је током 1994. године радио у ... "ЂЂ" четири месеца, а после тога се бавио продајом робе на пијацама, а кад је кћерка напунила годину и по дана обоје су почели да се баве тим послом.

Тужилја се 1996. године запослила у фирми "ЕЕ" и у међувремену је отворена ... пијаца, где су странке заједно почеле да продају робу. Током 2000. године, странке су у дворишту у коме су становале у стану родитеља туженог, изградиле помоћни објекат

металне конструкције и у том објекту су одлагали робу. Родитељи туженог су у децембру 2001. године продали стан у коме су живели, зато што је био површине само 35 м² за износ од 23.000 марака. Од новца који је добијен продајом стана, странке су почетком 2002. године купиле кућу у насељу ..., која није била одмах уселива, већ су се уселили у новембру 2002. године. У периоду од априла до новембра те године, били су подстанари у непосредној близини куће коју су купили и плаћали су месечну закупнину од 100 марака. Кућа коју су купили по цени од 23.000 марака била је озидана у грубим радовима, приземна, под првом плочом, а после тога су странке озидале први спрат и урадиле другу плочу и док су били подстанари урадили су и кровну конструкцију и озидали поткровље, омалтерисали први спрат, урадили инсталацију за струју, воду и канализацију, у купатилу и у две собе су урадили подове, а наредне године су обрадили зидове и подове у осталим просторијама. Наведене послове су обављали мајстори, док су се странке бавиле продајом робе на пијаци где су имали и раднике. Раднике нису плаћали дневницама, већ су их плаћали "ђутуре", онолико колико је коштао њихов рад. Тужени је исплаћивао раднике, а тужиља се не сећа колико је све то коштало.

У новембру 2002. године странке су се уселиле у кућу која је прављена од априла исте године, радови су константно рађени са кратким прекидима кад је требало да се суши малтер и слично. У мају 2002. године су отворили радњу у Робној кући, која је регистрована на име тужиље, али су и даље продавали робу на ... пијаци. У робној кући је регистрована радња за продају металне робе која је набављена од дистрибутера из различитих градова, а роба продавана на пијаци је набављена у Панчеву и Суботици. Набавку робе су вршили тужиља или тужени, а понекад и заједно. У јануару 2005. године, странке и брат туженог су купили локал у насељу ... и у јулу исте године су отворили још једну радњу за продају металне робе, која је била регистрована на име туженог, а после тога је тужиља продала свој удео у локалу брату туженог. Кад су се странке уселиле у кућу, коју су пре тога адаптирали, унели су ствари које су већ поседовали и које нису наведене у тужби, а касније су куповане нове ствари, како су стицане могућности да мењају намештај. Почетком ванбрачне заједнице, тужиља је имала пребивалиште пријављено на адреси у Ул. ... и у личној карти није мењала адресу пребивалишта. Тужиља је обављала све уобичајене послове, као што је припремање ручка, сређивање куће и дворишта, а њихова кћерка је викенде проводила код родитеља тужиље у насељу ..., јер су странке биле радно ангажоване сваког дана, а кћерка је код њих боравила сваког радног дана док је ишла у школу. Прву радњу су отворили у мају 2002. године у Робној кући, као штанд и тамо су продавали ... Тужиља је била ангажована у продаји, а тужени је набављао робу. Радња је затворена у септембру 2007. године због лошег пословања и роба која је остала у радњи је после затварања фактуром пребачена на ... "ВВ", чији је власник био тужени, па је тужени делимично исплатио тужиљи робу и платио обавезе које су биле потребне да тужиља измири све обавезе према држави, на име пореза и доприноса.

Другостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке Весне Љубичић утврдио да, уколико суд прихвати да је допринос тужиље 50% и допринос туженог 50% у заједничким средствима и да је отац туженог поклонио сину туженом износ од 22.000 DM од укупне вредности непокретности у износу од 121.712,29 (100%) на дан престанка ванбрачне заједнице 22.12.2007. године,

допринос тужиље износи 40,96%, а допринос туженог износи 59,04% (допринос туженог 40,96% поклон од оца 18,08%), што вештак Весна Љубичић није узела у обзир приликом давања допунског налаза и мишљења, иако је од стране вештака грађевинске струке Василија Пајевића од 26.07.2013. године, утврђена као неспорна чињеница, да је тужени на спорној породичној згради после престанка ванбрачне заједнице изградио предњу терасу, терасу изнад гараже, ограду и капије укупне вредности у износу од 401.445,00 динара и да је тим радовима вредност куће увећао за 5,28%.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да су делимично основани жалбени наводи туженог, зато што првостепени суд није узео у обзир чињеницу да је после престанка ванбрачне заједнице тужени доградио својим средствима и својим радом предњу терасу, терасу изнад гараже, ограду и капије укупне вредности у износу од 401.445,00 динара, те да овај део преставља посебан удео туженог у стицању заједничког објекта за 5,28%, од укупне вредности стечене имовине, па кад се на утврђени посебни део туженог од 18,08% (поклон од оца) дода и увећани део од 5,28% после престанка ванбрачне заједнице, тужени је у предметном објекту стекао посебну имовину у породичној стамбеној згради са уделом од 23,36%. Затим, да су странке у ванбрачној заједници заједничким радом и средствима за време трајања ванбрачне заједнице стекли 76,64% од спорне стамбене породичне зграде, што 1/2 сходно члану 180. став 2. Породичног закона представља 38,32%, колико износи удео тужиље у стицању непокретности, због чега је одлучио као у изреци пресуде. Поред тога, како је тужени у одговору на тужбу делимично признао тужбени захтев тужиље у погледу покретних ствари, то је суд донео одлуку, као у усвајајућем делу изреке другостепене пресуде, тако што је делимично усвојио тужбени захтев тужиље за покретне ствари.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је усвојен тужбени захтев, када је утврђено да је тужиља на основу доприноса у ванбрачној заједници сувласник са уделом од 38,32% на породичној стамбеној згради ванкњижног власништва и да је корисник са истим уделом на плацу, а што је тужени дужан да призна и омогући тужиљи издвајање свог сувласничког удела и да је тужиља на основу стицања у ванбрачној заједници са туженим, сувласник са уделом од 1/2 на одређеним покретним стварима, ближе одређеним у изреци другостепене пресуде, због чега нису од утицаја на другачију одлуку овога суда наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Тужени је у ревизији указао, да тужиља тужбеним захтевом није тражила да се утврди њен удео у стицању спорне непокретности према уписаном власнику (уз ревизију је приложен извод из ЛН ... за ..., где је на парцели бр. ..., површине 781 м², у Ул. ... градско грађевинско земљиште, по култури земљиште под зградом и другим објектом као ималац права наведен ЖЖ са правом коришћења у својини Републике Србије, без терета и забележби), да тужени није власник непокретности и да тужиља нема правни интерес да према њему утврђује својину на спорним непокретностима, као и да побигану пресуду није могуће извршити и спровести, у смислу одредби члана 84. став 1. и члана 85. став 2. и 3. Закона о државном премеру и катастру Републике Србије и да је одлука супротна члану 9. Закона о основама својинско-правних односа.

Међутим, тужиља има правни интерес за утврђење својинских права на имовини стеченој током ванбрачне заједнице са туженим на основу члана 191. Породичног закона. При том, могућ је и упис истих права у катастру непокретности и евентуално против лица које није уписани претходник, ако се уз захтев приложе исправе којима се доказује правни континуитет између лица против којег се тражи упис и уписаног претходника у смислу одредбе члана 85. став 2. Закона о државном премеру и катастру ("Службени гласник РС" бр. 72/09, са изменама и допунама).

Како се одбија као неоснована ревизија туженог, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду, већ се тужени као ревидент упућује на образложење побијане пресуде да се непотребно не би понављало у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Трошкови на име одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, због чега је одбијен као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова на име одговора на ревизију, у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. и 165. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић